

Opleidingsmarkt in beweging

de plaats en rol van private opleiders in de krappe arbeidsmarkt

19 maart 2025 - Opleidingen: smeerolie voor de arbeidsmarkt - www.nrto.nl - info@nrto.nl

PROGRAMMA.

- Over de NRTO
- De arbeidsmarkt
- Trends, ontwikkelingen en cijfers
- Rol opleiders + voorwaarden

Ciel Stevens-Meewis
Directeur nrto

DE NRTO.

Overheidserkend onderwijs

Voortgezet Onderwijs (vo)

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Hoger onderwijs (ho)

Branche- en functiegericht

VCA/SOG

Taaltrainingen

Inburgering

EVC aanbieders

Exameninstututen

Sectoren: Zorg - Techniek - ICT

De missie van de NRTO: Het beste uit mensen (jong en volwassen) halen, talenten ontwikkelen en mensen helpen hun ambities te realiseren.

De NRTO heeft vier kerntaken:

Belangenbehartiging

Kwaliteitsverbetering
en imagoverbetering

(Collectieve) dienst-
verlening

Vereniging en forum-
functie

De belangrijkste NRTO punten 2024 → 2028

- ✓ Een ontwikkelingsgerichte arbeidsmarkt: een Leven Lang Ontwikkelen
- ✓ Een skillsgerichte arbeidsmarkt: de praktijk centraal
- ✓ Erkenning voor de maatschappelijke bijdrage van private opleiders
- ✓ Verbetering van het ondernemersklimaat voor opleiders
- ✓ Versterken van kwaliteit en imago van de branche

UITDAGINGEN ARBEIDSMARKT.

... meer dan krapte alleen...

- Dalende arbeidsproductiviteitsgroei
- Maatschappelijke transitie + ambities
- Arbeidsmarkttekorten
- Demografische ontwikkelingen - vergrijzing
- Keuzes individu

DE UITDAGINGEN NADER UITGELICHT.

Wat zeggen de experts...

- Draghi rapport
- Staatscommissie demografische ontwikkelingen
- Kiezen en Delen, Denkwerk
ESB Nieuwjaarartikel SG Gaastra, Ministerie EZK
- Nederlandse Skills Survey

UITDAGINGEN ARBEIDSMARKT 1

Draghi Report (2024)
Concurrentiekracht/innovatie
Zelfvoorzienend
Duurzaam welvarend

Focus on adult learning
Skills policy

UITDAGINGEN ARBEIDSMARKT 2

Staatscommissie demografische ontwikkelingen 20250 (2024)

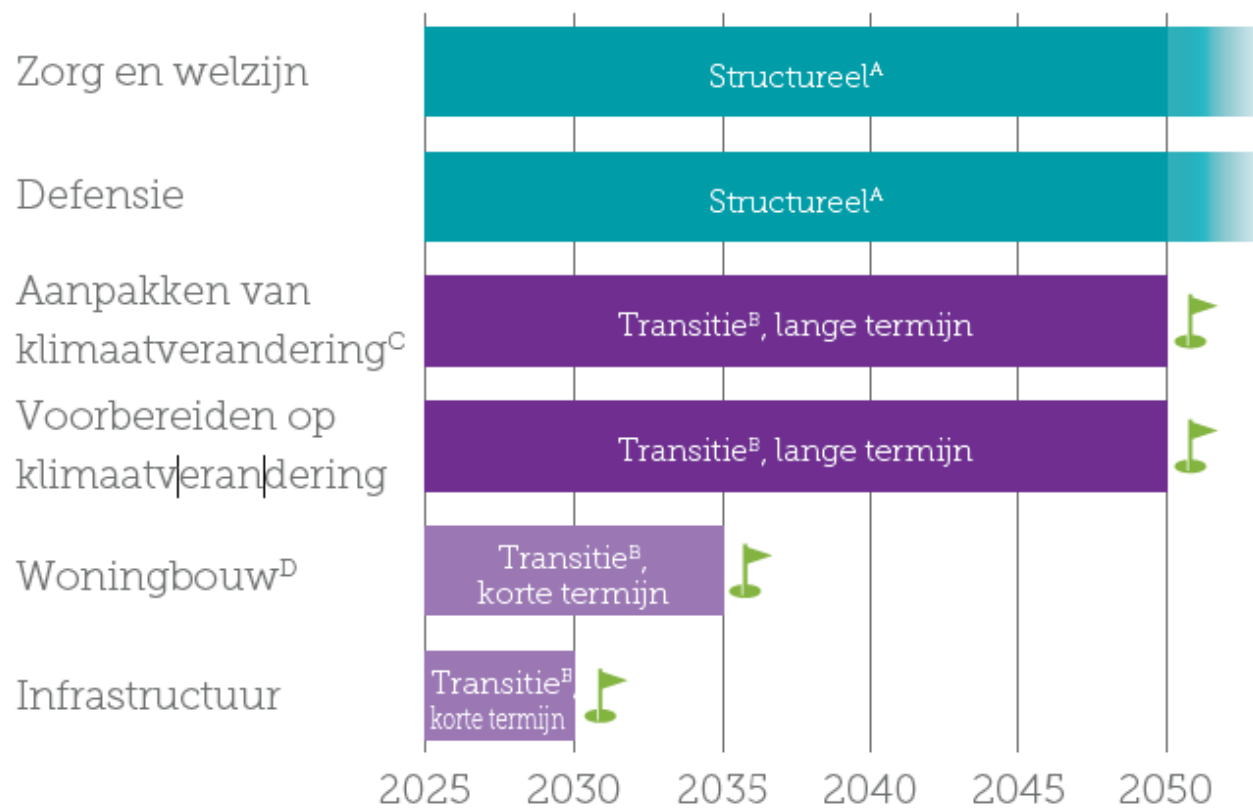
- Drukker
- Diverser
- Dubbelgrijs

Nijpende arbeidsmarkttekorten
Dalende arbeidsproductiviteit

Belang van om- en bijscholing

UITDAGINGEN ARBEIDSMARKT 3

Figuur 2 Maatschappelijke ambities in scope: structureel of transitie

Denkwerk - Rapport: Kiezen en Delen (2025)

- Ambities vs. middelen
- 2 of 3 carrières zijn de norm

- Publiek privaat initiatief om- en bijscholing nodig
- Individuele leerrekening

UITDAGINGEN ARBEIDSMARKT 4

Stimuleren productiviteit peloton verhoogt welvaart én beperkt herverdeling

[Sandor Gaastra](#) 23 januari 2025

ESB Nieuwjaarsartikel SG EZ (2025)

- Haperende kennisdiffusie
- Oorzaak: o.a. beperkte inzet LLO

- Digitale vaardigheden
- Leercultuur
- Stelsel van leerrechten en -plichten

UITDAGINGEN ARBEIDSMARKT 5

Nederlandse Skills Survey (maart 2025)

- Belang werktaak vs effectiviteit
- Skillsgap
- Learning on the job
- Interpersoonlijke vaardigheden
- Probleemoplossend vermogen
- Computervaardigheden
- Cursusdeelname

TRENDS LEREN EN ONTWIKKELEN 1

Top 5 motieven voor cursusdeelname

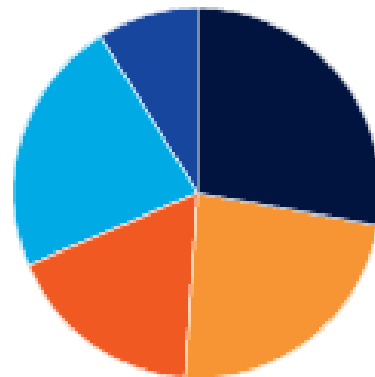

Motivatie voor het volgen van een cursus	Werknemers
Langer kunnen blijven werken	37%
De cursus is verplicht	34%
Loopbaandoelen behalen	33%
Gezonder/veeliger werken	26%
Nieuwe taken	26%
Kennis en ervaring waren onvoldoende	23%

Motieven voor cursusdeelname	Zelfstandigen
Beter kwaliteit leveren	78%
Ander soort klanten krijgen	36%
Meer omzet maken	27%

Bruikbaarheid van opgedane kennis van cursusdeelname	Werkenden
... voor huidige baan	78%
... voor loopbaan binnen huidige organisatie	64%
... voor organisaties in dezelfde branche	70%
... voor organisaties in andere branche	42%

Belemmerende factoren van werkenden om aan cursus deel te nemen

- Werdruk was te hoog
- Behoeften van de werk-privébalans
- Cursus was te duur
- Andere redenen financiële aard
- Geen praktische ondersteuning van werkgever

Cursusdeelname in 2024

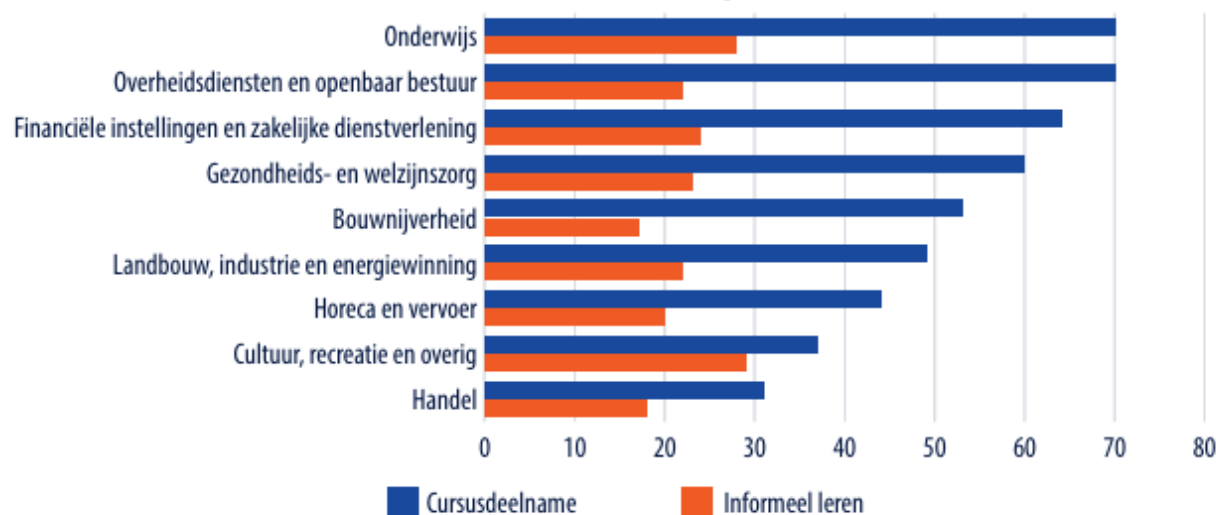
Werkenden naar duur en afronding cursus

TRENDS LEREN EN ONTWIKKELEN 2

Figuur 2.5

Cursusdeelname en informeel leren naar sectorindeling

Bron: LLO-Enquête 2024

Tabel 2.1

Belemmeringen voor cursusdeelname

Werkenden	Recent cursus gevolgd (afg. 2 jaar)	Ooit cursus gevolgd	Nooit cursus gevolgd
<i>% werkenden die in de afgelopen twee jaar (nog) een cursus wilden volgen maar dit niet heeft gedaan</i>	66	17	17
mijn werk-privébalans liet het niet toe	41%	32%	34%
te druk op het werk	36%	48%	42%
cursus en/of training was te duur	36%	26%	24%
geen financiële ondersteuning van mijn werkgever	23%	38%	23%
geen financiële ondersteuning van de overheid	17%	7%	6%
geen praktische ondersteuning van mijn werkgever	8%	18%	13%

Bron: LLO-Enquête 2024

CIJFERS LEVEN LANG ONTWIKKELEN.

De cijfers

- **2,45 miljoen** volwassenen (25-65 jaar, 2025)
- Nederland: **Top 5** Europa hoogste deelname aan Leven Lang Ontwikkelen (2023)
- De economische impact van private opleidingen: **4,46 miljard Euro** (2022)

Aanbod - m.n. non-formele opleidingen

- 64% van de gevolgde opleidingen < 5 dagen
- 33% van de gevolgde opleidingen duurt 1 dag

Meest populaire richting mbo en hbo-onderwijs

- 48% Bouw & Techniek
- 32% Economie, Commercieel, Management en Administratie
- 28% Gezondheidszorg, Sociale Dienstverlening en Uiterlijke verzorging

ROL OPLEIDERS + WAT IS NODIG.

Rol opleiders

- Leven lang ontwikkelen – here to stay – de experts zeggen het!

Wat is nodig

- Stimulering overheid – leerrechten
- Gelijk speelveld
- Geen 'strafmaatregelen' - ZZP

LEVEN LANG ONTWIKKELEN.

Open Brief aan de Tweede Kamer

Wil dit kabinet Nederland toekomstbestendig maken?

Leven Lang Ontwikkelen verdient meer aandacht met blijvende inzet van ZZP'ers

Beste leden van de Tweede Kamer,

De urgentie om Nederland toekomstbestendig te maken moet volgens de NRTO hoger op de politieke agenda. U debatteert binnenkort over het Arbeidsmarktbeleid en over ZZP. Reden genoeg om deze debatten aan te grijpen om andere keuzes te maken.

De uitdagingen van de Nederlandse arbeidsmarkt

- Een lagere arbeidsproductiviteitsgroei dan ooit
- De nodige maatschappelijke transities, op gebied van o.a. energie en digitalisering
- Aanhoudende arbeidsmarktproblemen in een aantal sectoren
- Vergrijzing in de aankomende jaren

Maar... wat gebeurt er in Den Haag

- In het regeerprogramma is nauwelijks aandacht voor Leven Lang Ontwikkelen (LLO): visie en middelen ontbreken
- Twee stimuleringsregelingen voor het opleiden van volwassenen zijn intussen afgeschaft: de fiscale scholingsaftrek en de STAP-regeling
- Handhaving van ZZP-regelgeving vindt plaats op een manier die niet werkt voor een sector die volwassenen opleidt: echte freelancers worden nu langs de meentat

van thuisbezorgers gelegd. Het gevolg is dat LLO duurder wordt als docenten niet meer als ZZP'ers ingehuurd kunnen worden voor deze volwasseneneducatie, maar via andere constructies moeten werken

- Een ander gevolg is dat de ZZP'ers - met de benodigde vak kennis uit de praktijk - op administratieve lasten worden gejaagd, met het risico dat ze gaan stoppen.

Wat is dan nodig: leerrechten voor volwassenen

- **Productiviteitsverbetering.** Zoals algemeen bekend en recent nog betoogd door de hoogste ambtenaar van het ministerie van Economische Zaken in het ESB-nieuwjaarsartikel door middel van structureel LLO-beleid.
- **Effectieve stimulering van LLO via leerrechten;** dat wil zeggen vraaggestuurde financiering voor de deelnemer. Er ligt al een bruikbaar voorstel van het onderzoeksbureau SEO: regressieve leerrechten voor volwassenen. Ons voorstel is een pilot met een afgebakend type aanbod van opleidingen en geselecteerde doelgroep te starten, waarin arbeidsmarktrelevantie een criterium is
- Werkgevers vragen wij ook mee te doen. Overheid, werkgevers en werknemers dienen handen ineen te slaan, bijvoorbeeld

ook via een beperkt budget uit de O&O fondsen

Het maatschappelijk rendement van leerrechten is groter dan de investering: het welzijn van de deelnemer stijgt, de welvaart van Nederland stijgt en er zijn minder sociale uitkeringen nodig. Er is geen tijd te verliezen gezien de uitdagingen die Nederland heeft.

Wat is nog meer nodig: behoud van ZZP'ers bij opleidingen voor volwassenen

Laat ZZP'ers - die hard nodig zijn voor LLO - doen wat ze al jaren doen: leg deze vakmensen uit de praktijk niet langs de meentat van criteria die voor verschillende interpretatie vatbaar zijn. Wij pleiten voor een sectorakkoord, waarin duidelijk is wat wel en niet kan. LLO mag niet nog duurder worden door allerlei constructies om schijnzelfstandigheid tegen te gaan.

Laat de opleidingen voor volwassenen, die nodig zijn om Nederland toekomstbestendig te houden, niet de dupe worden van extra administratieve lasten en onnodige kosten.

Met vriendelijke groet,

Niek Jan van Kesteren, voorzitter NRTO

- Leerrechten
- Gelijk Speelveld:
 - Verkenning wettelijke opdracht bekostigd onderwijs LLO
 - Beleidsregel publieke middelen private activiteiten
 - Regionale initiatieven / sectorale ontwikkelpaden

LEERRECHTEN.

Doel

Toegankelijkheid van onderwijs te vergroten voor werkenden en werkzoekenden in Nederland

Wie

Iedere Nederlander van 27 jaar of ouder beschikt over een persoonlijk opleidingsbudget

Hoe

Regressieve toekenning op basis van het hoogste niveau van behaald initieel onderwijs

LEERRECHTEN.

Type scholing

- Overheidserkend
- NRTO-keurmerk
- NLQF-inschaling
- Sector/branche erkend
- CPION

Financiering

- Publieke middelen
- Private bijdragen (vrijwillig)
- Bandbreedte 0,4 mrd -1,7 mrd euro

LEERRECHTEN.

Uitvoering

- Ministeries van SZW en OCW
- DUO (en UWV) als uitvoeringsinstantie
- Private en publieke opleidingsaanbieders
- Toetsingskamer

Middelen

- Scholingsregister
- Individuele leerrekeningen
- Diplomaregister
- Leeroverzicht.nl

The screenshot shows the homepage of the Leeroverzicht website. At the top left is the logo and name 'Leeroverzicht' with the tagline 'help je een passende opleiding te vinden'. To the right is a navigation menu with 'Home', 'Leren', 'Geld', 'Advies', and 'Over ons'. The main heading reads 'Ontwikkel jezelf en bekijk hier de mogelijkheden:'. Below this are three blue buttons: 'Leren >', 'Geld >', and 'Advies >'. A woman is featured in a circular graphic with the text: 'Op de website Leeroverzicht heb ik een opleiding gevonden die bij me past. Hier ook informatie over hoe ik die opleiding kan betalen. En dat ging heel gemakkelijk!'. A section titled 'Formeel opleidingsaanbod' contains a flowchart with three boxes: 'EDU-DEX', 'RIO', and 'HOVI', all pointing to a central blue box labeled 'Leeroverzicht'. At the bottom, there is a footer with the Leeroverzicht logo and tagline, a small graphic of a graduation cap, and the text 'Hier wordt je opleiding gezien' with the website URL 'www.leeroverzicht.nl'. A small note at the bottom right states: 'Leeroverzicht is een initiatief van Rijksoverheid in samenwerking met sociale partners en onderwijsinstellingen.'

HET ZZP-DOSSIER.

- Kwaliteit
 - Businessmodel
 - Kostenverhoging
 - Administratieve lasten
-
- Sectorkader?

VRAGEN.

- Volg ons op **LinkedIn**
- Volg ons op X (voorheen Twitter) **@deNRTO**
- Abonneer je op **Spotify** voor onze NRTO podcast: **Leven Lang Ontwikkelen**

LEVEN LANG ONTWIKKELEN

NRTO, brancheorganisatie van private opleiders

In Nederland nemen jaarlijks ruim 2,4 miljoen volwassenen in de leeftijd van 25 tot 65 jaar deel aan scholing. **Bijna 2,1 miljoen bij private opleiders**

De meeste volwassenen kiezen voor een **private opleider: 85%** van dit onderwijs wordt verzorgd door het privaat onderwijs (CBS, 2021)
62% van de deelnemers volgt een cursus of training (CBS, 2021)

Het aanbod van private opleiders is niet weg te denken uit het totale opleidingsaanbod:

490 opleidingsvarianten in het hoger onderwijs

(Staat van het Onderwijs, 2023)

4.215 niet-bekostigde opleidingen, waarvan 1.530 opleidingen aan 105 niet-bekostigde instellingen, 2.452 opleidingen aan ROC's en 233 opleidingen aan beroepscolleges

(Staat van het Onderwijs, 2023)

Ruim **100.000** bedrijfsopleidingen, cursussen en trainingen

(SEO Marktmonitor: Private opleiders van beroepsopleidingen en -trainingen 2023)

Top 3

sectoren waarin wordt opgeleid

- 1 Gezondheids- en welzijnzorg (23%)
- 2 Onderwijs (12%)
- 3 Specialistische zakelijke dienstverlening (10%)

(CBS 2023)

Nederland staat in de **Europese top 5** van hoogste deelname aan Leven Lang Ontwikkelen

(CBS/Burostat, 2023)

Samenstelling leden NRTO*

Overheids erkende aanbieders	102	Branche en functiegericht	758	EVC-aanbieders	10
vo	6	Vaardigheid	117	Exameninstututen	24
mbo	58	Taal	79	Inburgering	39
ho	38	VCA/SOG	61	Online	54

Waar is economische impact van private opleidingen?

Omzet van circa €4,46 miljard in 2022

(Marktmonitor: Private opleiders van beroepsopleidingen en -trainingen, SEO 2023)

Richtingen opleiding mbo & hbo

- Bouw en techniek (48%)
- Economie, commercieel, management en administratie (32%)
- Gezondheidszorg, sociale dienstverlening en uiterlijke verzorging (28%)

(CBS 2019)

De NRTO heeft vier kerntaken:

Belangenbehartiging

Kwaliteitsverbetering en imagoverbetering

(Collectieve) dienstverlening

Vereniging en forum-functie

De belangrijkste NRTO punten 2024 → 2028

- ✓ Een ontwikkelingsgerichte arbeidsmarkt: een Leven Lang Ontwikkelen
- ✓ Een skillsgerichte arbeidsmarkt: de praktijk centraal
- ✓ Erkenning voor de maatschappelijke bijdrage van private opleiders
- ✓ Verbetering van het ondernemersklimaat voor opleiders
- ✓ Versterken van kwaliteit en imago van de branche

RUIM aangeboden opleidingen resulteert in **50%** een branche- of beroepscertificaat

Ten opzichte van 2020 is dit een stijging van bijna 10 procentpunt

(SEO Marktmonitor: Private opleiders van beroepsopleidingen en -trainingen 2023)

